

Klientide liigitamise reeglid

Kehtivad alates 3. JAANUARIST 2018

Danske Bank A/S Eesti filiaalis, Danske Bank A/S Läti filiaalis ja Danske Bank A/S Leedu filiaalis

1. SISSEJUHATUS

Kliendid, kes investeerivad finantsinstrumentidesse või kauplevad nendega, peavad olema panga poolt liigitatud, et pakkuda igale kliendile investorite kaitse taset, mis vastab nende teadmistele ja kogemustele. Käesolevad reeglid kirjeldavad nii meie olemasolevate kui ka uute klientide liigitamise põhimõtteid.

2. KLIENTIDE KATEGOORIAD

Kliendid liigitatakse järgmiselt:

- tavaklient;
- asjatundlik klient;
- võrdne vastaspool.

Tavaklientidele rakendub kõrgeim investori kaitse tase ja see kategooria hõlmab enamikku panga kliente, sealhulgas kõiki füüsilisi isikuid ning enamikke väiksemaid ja keskmise suurusega ettevõtteid. Tavaklientideks liigitatakse vaikumisi kõik kliendid, keda ei ole liigitatud asjatundlikuks kliendiks või võrdseks vastaspooleks.

Asjatundlikud kliendid on kliendid, kellel on piisavalt kogemusi, teadmisi ja asjatundlikkust oma investeerimisotsuste tegemiseks ning nendega seotud riskide hindamiseks. Asjatundlikel klientidel on madalam investori kaitse tase. Järgmised kliendid liigitatakse vaikumisi asjatundlikeks klientideks:

- isikud, kellelt nõutakse finantsturgudel tegutsemiseks tegevusluba või reguleerimist, sealhulgas: krediidasutused, investeerimisühingud, muud tegevusloaga või reguleeritud finantseerimisasutused, kindlustusseltsid, investeerimisfondid ja nende fondivalitsejad, pensionifondid ja nende fondivalitsejad, kaupade ja kaubatuletisinstrumentidega kauplejad, kohalikud ettevõtjad, muud institutsionaalsed investorid;
- suurettevõtjad, mis äriühingu tasandil vastavad vähemalt kahele järgmistest tingimustest:
 1. bilansimaht: 20 000 000 eurot;
 2. netokäive: 40 000 000 eurot;
 3. omavahendid: 2 000 000 eurot;
- riiklikud ametiasutused ja piirkondlikud omavalitsused, piirkondlikul tasandil valitsemissektori võlga haldavad ametiasutused, keskpangad, rahvusvahelised ja rahvusüleased asutused, näiteks Maailmapank, Rahvusvaheline Valuutafond, Euroopa Keskpank, Euroopa Investeerimispank ja muud sarnased rahvusvahelised organisatsioonid;

- muud institutsionaalsed investorid, kelle põhitegevus on investeerida finantsinstrumentidesse, kaasa arvatud üksused, mis on spetsialiseerunud varade väärtpaberistamisele või muudele rahastamistingutele.

Võrdsed vastaspooled on investeerimisühingud, krediidasutused, kindlustusandjad, eurofondid ja eurofondi valitsejad, pensionifondid ja pensionifondivalitsejad, muud finantsjärelevalve poolt aktsepteeritud finantseerimisasutused, samuti riiklikud valitsused, avalik-õiguslikud asutused jne, vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele.

Pank teavitab kõiki kliente vastavast liigitusest püsival andmekandjal, tavaliselt lepingus. Liigitus kehtib seni, kuni klient teavitab panka või pank saab teavet, mille kohaselt liigitus enam ei kehti.

3. PANGA ALGATATUD LIIGITUSE MUUTMINE (KLIENDID, KELLEL ON VALE LIIGITUS)

Pank võib omal äranägemisel liigitada kliendi vastavalt kohaldatavatele õiguslikele nõuetele. Kliendile teatatakse uuest liigitusest kirjalikult.

4. KLIENDI ALGATATUD LIIGITUSE MUUTMINE

Kliendi kirjaliku taotluse korral võib pank nõustuda liigitust muutma järgmiselt:

- tavaklient, keda käsitatakse asjatundliku kliendina;
- asjatundlik klient, keda käsitatakse tavakliendina;
- asjatundlik klient, keda käsitatakse võrdse vastaspoolena;
- võrdne vastaspool, keda käsitatakse tavakliendina;
- võrdne vastaspool, keda käsitatakse asjatundliku kliendina.

Pank ei ole kohustatud sellist taotlust rahuldama.

Pank võib kas omal algatusel või taotluse korral käsitada klienti asjatundliku või tavakliendina, kui teda võib muul juhul käsitada võrdse vastaspoolena, või tavakliendina, kui seda klienti käsitatakse asjatundliku kliendina. Kliendi kohustus on nõuda kõrgemat kaitsetaset, kui ta leiab, et ta ei suuda seonduvaid riske nõuetekohaselt hinnata või hallata.

Tavaklienti võib kohelda asjatundliku kliendina seoses konkreetse tehingutüübiga. Sel juhul hindab pank klienti

vastavalt kliendi taotlusele. Klient esitab pangale kirjaliku taotluse, milles väljendab soovi asjatundliku kliendina käsitamiseks seoses konkreetse investeerimisteenuse või tehinguga või tehingu- või teenusetüübiga.

Pank hindab, kas kliendil on piisav asjatundlikkus, kogemused ja teadmised vastavalt kavandatud tehingute või teenuste olemusele, kas klient on võimeline tegema investeerimisotsuseid ja mõistma sellega kaasnevat riske, kas kliendil on laitmatu ärialane maine ja kõrgharidus. Lisaks peab olema täidetud vähemalt kaks järgmistest tingimustest:

1. klient on teinud asjaomasel turul keskmiselt 10 olulises mahus tehingut (vähemalt 5000 eurot tehingu kohta) kvartali kohta viimase nelja kvartali jooksul;
2. kliendi väärtpaberiportfelli maht (sh sularahahoiused ja finantsinstrumentid) ületab 500 000 eurot;
3. klient töötab või on töötanud vähemalt ühe aasta ametikohal, mis nõuab teadmisi kavandatavate tehingute või teenuste kohta.

Pank on kohustatud esitama kliendile kirjaliku selgituse ja klient kinnitab, et on teadlik, millistest õigustest võib klient ilma jääda, kui ta on liigitatud asjatundlikuks kliendiks. Klient on kohustatud lepingust eraldi dokumendiga kirjalikult kinnitama, et ta on teadlik, et kui ta on liigitatud asjatundlikuks kliendiks, võib ta teatud õigustest ilma jääda.

Asjatundlikud kliendid on kohustatud panka teavitama kõigist muudatustest, mis võivad mõjutada nende olemasolevat liigitust.

5. ERINEVUSED, MIS TULENEVAD KLIENTIDE LIIGITAMISEST INVESTEERIMISTEENUSTE JA KÕRVALTEENUSTE OSUTAMISEL

5.1. Kui klienti käsitatakse investeerimis- ja kõrvalteenuste osutamisel tavakliendina, saab klient parima võimaliku huvide kaitse vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele.

5.2. Kui tavaklienti käsitatakse seoses konkreetsete toodete või tehingutega asjatundliku kliendina, siis:

- investeerimisalase nõustamise teenuste osutamisel eeldatakse, et klient on võimeline kandma kõiki kliendi investeerimiseesmärkidega vastavuses olevate investeerimisteenuste riske ja eeldatakse, et kliendil on nendele toodetele ja teenustele vastavad teadmised ja kogemus seoses millega klient on asjatundlikuks liigitatud (hinnatakse ainult investeerimiseesmärke);
- muu, kui investeerimisnõustamise teenuse, puhul eeldatakse asjatundlikul kliendil piisavate teadmiste ja kogemuste olemasolu investeerimisteenuste osas, mille osas ta on liigitatud asjatundlikuks, et mõista nende konkreetsete investeerimisteenuste või -tehingutega või tehingu- ja tootetüüpidega seotud riske ning pank ei ole kohustatud hindama kliendi teadmisi ja kogemusi (hindamist ei tehta);
- pank ei ole kohustatud klienti, kellel on finantsvõimendusega finantsinstrumente või tingimuslike kohustustega tehinguid, teavitama iga instrumenti algväärtuse vähenemisest 10% võrra ja seejärel 10% kaupa.

Muude teenuste puhul kohaldatakse tavaklienti investorite kaitse taset.

5.3. Kliendi investeerimis- ja kõrvalteenuste osutamisel asjatundliku kliendina käsitamisel on kliendi huvide kaitse tase madalam kui tavaklientide puhul ja lisaks punktis 5.2 sätestatule:

- investeerimisnõustamise teenuse osutamisel eeldatakse, et lisaks piisavatele teadmistele ja kogemustele on asjatundlikul kliendil finantssuutlikkus kanda mis tahes riske, mis on seotud kliendi investeerimiseesmärkidega ja pank ei ole kohustatud hindama kliendi finantssuutlikkust (hinnatakse ainult investeerimiseesmärke);
- eeldatakse (välja arvatud investeerimisnõustamise puhul), et asjatundlikul kliendil on piisavalt teadmisi ja kogemusi investeerimisteenuste vallas, et mõista investeerimisteenuste või -tehingutega seotud riske ning pank ei ole kohustatud hindama asjatundliku kliendi teadmisi ja kogemusi (hindamist ei tehta).

5.4. Kui klienti käsitatakse investeerimis- ja kõrvalteenuste osutamisel võrdse vastaspoolena, on kliendi huvide kaitsele kohaldatav kliendikaitse tase madalam kui tavakliendil ja asjatundlikul kliendil, sealhulgas (lisaks punktides 5.2 ja 5.3 sätestatule):

- ei ole pank kohustatud hindama soovitud investeerimis- ja kõrvalteenuste sobivust ja asjakohasust kliendile;
- ei ole pank kohustatud andma kliendile teavet enda kui äriühingu ja pakutavate teenuste kohta;
- ei ole pank tehingute tegemisel kohustatud rakendama kliendi korralduste parima täitmise reegleid.